

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Valtiovarainministeriön pyyntö 6.7.2016,
VM/138:00/2015
VM/1275/03.01.00/2016

LAUSUNTO VALTION TALOUSARVIOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö lausuu asiakohdassa mainitusta seuraavaa:

1. Yleistä

Hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta ehdotetaan, että Valtiokonttori määräisi ne virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen maksuliikkeen, kirjanpidon ja palkanlaskennan hoitamista sekä tilinpäätöksen laatimista koskevat tehtävät, jotka hoidetaan keskiteysti. Nykyisestä vapaaehtoisuuteen perustuvasta palvelusopimusmallista siirryttäisiin lakimuutoksen myötä keskitettyyn, Valton talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (jäljempänä palvelukeskus) -vetoiseen malliin.

2. Esityksen vaikutukset

Esitys tehtävien keskittämisestä sisältää poikkeusmahdollisuuden, jossa Valtiokonttori voisi taloushallintotehtävien tarkoituksenmukaisen hoidon niin vaatiessa antaa kirjanpitoyksikölle tai rahastolle erityisestä syystä luvan hoitaa maksuliike-, kirjanpito-, palkanlaskenta-, tai tilinpäätöstehtävä itse.

Esityksestä ei tule ilmi, voiko Valtiokonttori olla aloitteellinen poikkeusmahdollisuuden soveltamisessa, vai edellyttääkö se aina kirjanpitoyksikön pyyntöä tai yhteisymmärrystä sen soveltamiseen? Epäselväksi jää myös, millä tehtävätasolla poikkeusmahdollisuutta sovelletaan ja mikä on sen voimassaoloaika? Edellä mainituilla asioilla on erityisesti vastuunjaon ja henkilöstöresurssien käytön ja taloushallinnon tehtävien suunnittelun ja järjestämisen kannalta keskeinen merkitys.

Esityksessä todetaan, että muiden kuin lain nojalla keskitettävien taloushallintotehtävien hoitamisesta virastot, laitokset ja rahastot voisivat edelleen sopia palvelukeskuksen kanssa. Kohta vaatii selkiyttämistä, sillä se on jossain määrin ristiriidassa tehtävien keskittämistavoitteen kanssa. Samanaikaisesti hajautetun ja keskitetyn mallin yhteensovittaminen tulisi miettiä tarkkaan jatkovalmistelussa.

Samoin on tarpeen kiinnittää huomiota lakisääteisten palveluiden hinnoitteluun ja sen perusteisiin.

Ministeriö pitää poikkeusmahdollisuuden sisällymistä esitykseen perusteltuna, mutta sen soveltamisedellytyksiin ja vastuisiin on kiinnitettävä huomiota, jotta poikkeusmahdollisuus ei johda epäselvyyksiin tehtävien hoidossa. Maa- ja metsätalousministeriö korostaa poikkeusmahdollisuuden tarkemman määrittelyn tarvetta jatkovalmistelussa.

Vastuukysymykset on esityksessä jätetty edelleen suurelta osin (palkanlaskentaa sekä tilinpäätös- ja toimintakertomusta lukuunottamatta) avoimiksi ja riippuvaisiksi siitä, mitkä tehtävät Valtiokonttori määrää keskitettäviksi.

Hallituksen esityksessä todettu palvelukeskuksen vahingonkorvausvastuu palkanlaskennan osalta tulee laajentaa koskemaan myös työntekijälle aiheutuneiden vahinkojen korvaamista (esim. viivästyskorot).

Tilinpäätöslaskelmia ja niiden liitetietoja koskevan vastuun muuttuminen otettaisiin esityksen mukaan huomioon siten, että kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmia allekirjoittaisi myös palvelukeskus. Vastaava vastuun todentaminen tulisi toteuttaa myös palkanlaskennan osalta, jolloin palvelukeskus allekirjoittaisi maksuun menevän palkka-aineiston ja vastaisi myös sen oikeellisuudesta. Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota siihen, että taloushallinnon ja palkanlaskennan prosesseissa huomioidaan vastuissa ja tehtäväjaossa tapahtuneet muutokset.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan taloushallinnon tehtävät ja vastuut on perusteltua pitää pääosin yhdessä. Tilanne, jossa ne jakautuvat eri tahoille, johtaa helposti epäselvyyksiin ja päällekkäisyyksiin, mikä haittaa tehtävien tarkoituksenmukaista ja tehokasta hoitoa. Ministeriö yhtyy näkemykseen, ettei taloushallintotehtävien hoitamisesta ole perusteltua säätää yksityiskohtaisesti valtioneuvoston tai valtiovarainministeriön asetuksella. Ilman tarkempaa tietoa Valtiokonttorin määräyksestä keskitettävistä tehtävistä, ei lausunnossa voida ottaa yksityiskohtaisemmin kantaa vastuisiin ja niiden esittämistapaan.

Hallituksen esityksen yleisperusteluja koskevassa osassa esityksen taloudellisia vaikutuksia on kuvattu laajalti (s. 5). Niiden osalta maa- ja metsätalousministeriö korostaa, että taloushallintotehtävien siirto palvelukeskukseen ei saisi johtaa siihen, että ministeriön ja hallinnonalan virastojen toimintamenoihin kohdistettujen kirjapitotehtävien keskittämisestä aiheutuvien säästöjen lisäksi aiheutuisi niille vielä muita kustannuksia.

3. Muut näkökohdat

Esityksen vaikutuksia viranomaisten toimintaan ja erityisesti tehtäviä hoitavaan henkilöstöön olisi avattava enemmän, vaikka se onkin osin toistoa muun tekstin ja taloudellisia vaikutuksia koskevan kohdan kanssa.

Asian valmistelua kuvaavassa kohdassa (s. 6) on todettu, että valtiokonttorin määräysluonnoksesta järjestetään tarvittaessa lausuntokierros syksyllä. Ministeriön kantana on, että lausuntokierros tulisi järjestää. Tällöin saadaan tarkempi kuva siitä, mitä asioita määräykseen on tarkoitus sisällyttää.

Liitteenä ovat hallinnonalan virastojen lausunnot, joissa on tarkemmin selostettu virastokohtaisia vaikutuksia.

Osastopäällikkö

Pentti Lähteenoja

Talousjohtaja

Jukka Nummikoski

LIITTEET	Elintarviketurvallisuusviraston lausunto Luonnonvarakeskuksen lausunto Maanmittauslaitoksen lausunto Maaseutuviraston lausunto
TIEDOKSI	Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio Maa- ja metsätalousministeriön osastot Elintarviketurvallisuusvirasto Luonnonvarakeskus Maanmittauslaitos Maaseutuvirasto

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 7.7.2016

Eviran lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta

Lausuntonaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta Evira toteaa seuraavaa.

1. Yleisperustelut

Nykytila

Evira yhtyy nykytilan arvioinnissa näkemykseen siitä, että nykyinen vapaaehtoisuuteen perustuva toimintatapa on pääosin toimiva. Eviran näkemyksen mukaan, vapaaehtoisuuteen perustuva toimintatapa on ollut kriittinen menestystekijä palveluiden kehittämisessä entistä paremmin loppukäyttäjien tarpeisiin sopiviksi.

Evira pitää hyvänä, että säädöspohjaa päivitetään vastaamaan tavoitetilaa vastuun jakautumisesta virastojen ja palvelukeskuksen välillä. Evira pitää hyvänä esityksen tavoitetta vähentää loppukäyttäjien kokemaa tarvetta käyttää työaikaansa palvelukeskuksen suorittamien tehtävien tarkastamiseen.

Tavoitteet

Evira yhtyy esityksen tavoitteeseen lisätä valtion tuottavuutta ja vähentää taloushallinnon hoitamisen kustannuksia.

Eviran näkemyksen mukaan ei kaikilta osin ole tarkoituksenmukaista tuottaa palveluita kaikille saman mallin mukaisesti. Asiakasvirastojen tarpeet eri palveluille vaihtelevat toiminnan luonteesta riippuen. Joustavuuden varmistamiseksi esitykseen sisältyvää Valtiokonttorin poikkeuslupamenettelyä Evira pitää työläänä. Joustavuutta tulisi Eviran näkemyksen mukaan lisätä ensisijaisesti segmentoimalla palvelutuotantoa erityyppisten loppukäyttäjien tarpeisiin.

Eviran näkemyksen mukaan talous- ja henkilöstöhallintoa ei voi etäännyttää liiaksi substanssitoiminnasta. Palvelukeskuksen vastatessa entistä suuremmasta osasta virastojen ja laitosten talous- ja henkilöstöhallintoa, kasvaa tarve palvelukeskuksen

toiminnan integraatiosta kumppaniviraston toimintaan. Evira suhtautuu varauksella esityksen näkemykseen palvelukeskuksen paremmista edellytyksistä automaation ja digitalisaation hyödyntämiseen. Palvelukeskukseen keskitettäviä tehtäviä ei tulisi osaoptimoida pelkän palvelukeskuksen tai hallintoprosessin toiminnan tehokkuuden näkökulmasta. Eviran mukaan talous- ja henkilöstöhallinnon tehostamista mietittäessä olisikin syytä tarkastella ensisijaisesti sitä miten tehdään eikä kuka tekee.

Edellä mainittu huomioon ottaen Evira yhtyy esityksen näkemykseen siitä että virastoille yhteisiä talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä keskittämällä hallinnon toimintaa on mahdollista tehostaa. Eviran näkemyksen mukaan asiakas-palveluntuottaja – suhteesta tulisi siirtyä kohti toimijoiden syvempää integraatiota ja aitoa kumppanuutta.

Taloudelliset vaikutukset

Eviran näkemyksen mukaan esityksen taloudellisten vaikutusten analyysi jää virastojen ja laitosten toimintameno- ja säästöjen osalta vähäiseksi. Esityksen mukaisesti palvelukeskuksen kustannusten odotetaan kasvavan 3,1 milj. euroa, mistä 2,9 milj. euroa olisi siirtymää virastojen toimintamenoista. Esityksen mukaisesti tästä 3,1 milj. euron kustannuksesta on mahdollista saada tehtäviä keskittämällä nykyisellä automaatioasteella noin 0,6 milj. euron säästö.

Mikäli palvelukeskuksen toiminnan rahoitusmalli säilyy entisellään, tarkoittaa palvelukeskuksen kustannusten nousu vähennettynä toiminnan tehostumisesta saatavilla säästöillä vastaavaa kasvua palveluita käyttävien virastojen palveluostoissa. Samassa yhteydessä kuitenkin esitetään hallitusohjelman mukaisina toimintameno- ja säästöinä vuodelle 2017 1,0 milj. euroa, vuodelle 2018 3,0 milj. euroa ja vuodesta 2019 alkaen 4,0 milj. euroa. Mikäli palvelumaksujen kasvua ei rahoiteta, syntyy toimintamenoihin rahoitusvajetta, joka joudutaan kattamaan muun toiminnan rahoituksesta.

Eviran näkemyksen mukaan tavoitellut toimintameno- ja säästöt on mahdollista saavuttaa alentamalla palvelukeskuksen kustannuksia. Evira kokee nykyisen rahoitusmallin haasteelliseksi toiminnan rahoituksen ollessa virastojen ja laitosten toimintamenoissa kustannusten jäädessä käytännössä ohjauksen ulottumattomiin. Ohjauksen kannalta voisikin olla selkeämpää luopua asiakasmaksuista ja siirtyä budjettirahoitteiseen konsernipalveluun. Mikäli rahoitusmallia ei muuteta, tulisi palvelukeskukselle asettaa kustannuskatto tuottavuussäästöjen saavuttamiseksi.

Asian valmistelu

Evira pitää hyvänä esitystä erillisestä lausuntokierroksesta luonnoksista Valtiokonttorin määräyksiksi.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

Muutoksen tapahtuessa esityksen mukaisena Evira ei näe estettä muuttaa lakia esitysluonnoksen mukaisesti. Eviran näkemyksen mukaan ehdotus, että palvelukeskus vastaa palkanlaskennan oikeellisuudesta tietyin reunaehdoin on kannatettava. Asian aiemman valmistelun yhteydessä Eviran saaman käsityksen mukaan vastuu palveluiden sisällöllisestä oikeellisuudesta kuuluisi myös palvelukeskuksen tehtäviksi lukeutuviin taloushallintotehtäviin. Evira esittää, että vastuu taloushallintotehtävien oikeellisuudesta mainittaisiin yksityiskohtaisissa perusteluissa palkanlaskennan tehtäviä vastaavasti.

Osastonjohtaja

Erik Semenius

Talousjohtaja

Mirja Rajala

18.8.2016

MMM kommenttipyyntö/Nummikoski sähköpostiviesti 7.7.2016

VALTION TALOUSARVIOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

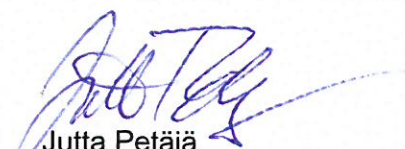
Luonnonvarakeskus pitää muutokselle asetettuja tavoitteita hyvinä ja on sitoutunut tehtävien siirtoon Palkeisiin siinä laajuudessa, kun se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista.

Säädökseen kirjattu poikkeuslupamenettely mahdollistaa tarkoituksenmukaiset toimintamallit ja työnjaot. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen ulkopuolisen rahoituksen tutkimustoiminnan rahoittajaraportoinnin edellyttämien seurantarpeiden mukainen kirjanpito edellyttää rahoittajakohtaisia toimintamalleja ja monipuolista seurantakohteiden käyttöä. Näiden osalta tietyt kirjanpitotapahtumat (kirjanpidon korjausositteet ja tulojen jaksoitus) pitää tehdä jatkossakin KPY:ssä, eikä niitä voida ohjeistaa siten, että kirjaukset voitaisiin tehdä Palkeissa. Rahoittajaehdotusten tulkinta rinnakkain kirjanpitomenettelyjen kanssa edellyttää sekä rahoittajaehdotusten tuntemusta että kirjanpidon osaamista.

Vastuiden osalta on hyvä, että niitä tarkennetaan työnjaon mukaisesti. Tilinpäätöksen osalta näyttäisi, että kokonaisvastuu jää edelleen kirjanpitoyksikölle. Kirjanpitoyksikön johtokunta hyväksyy edelleen koko tilinpäätösasiakirjan. Palkeet tulevat allekirjoittajana mukaan tilinpäätöslaskelmien osalta. Vastaako KPY kuitenkin koko tilinpäätösasiakirjan sisällöstä ja sen oikeellisuudesta tilinpäätöstarastuksessa? Jos näin on, niin se edellyttää, että kirjanpitoyksiköllä on vahva osaaminen tilinpäätöslaskelmista ja niiden tausta-aineistoista. Tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden valmistelu edellyttää jatkossakin yhteistyötä Palkeiden ja KPY:n välillä.

Voimaantuloajan siirtyminen mahdollistaa joustavan siirtymävaiheen uuteen toimintamalliin ja työnjakoon. Tehtävien siirtoja ja henkilöstörakenteen muutosta voi toteuttaa joustavasti jo ennen 1.10.2017. Näin ollen henkilöstömäärän vähennys siirrettävissä tehtävissä tapahtuu pääasiassa luonnollisen poistuman ja tehtävien uudelleen järjestelyjen kautta. Siirrettävien henkilöiden määrä tulee arvioida uudelleen pidemmän siirtymäkauden mahdollistaman muutosprosessin yhteydessä.

Lakiehdotuksen henkilöstöä koskevassa siirtymäsäännöksessä on kirjaus virkasuhteessa olevan henkilöstön asemasta ja siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen jatkumisesta valtiolla yhdenjaksoisena. Siirtymäsäännöksessä ei ole otettu kantaa työsopimussuhteessa olevan henkilöstön asemaan.

Jutta Petäjä
Talousjohtaja

18.8.2016

Maa- ja metsätalousministeriö
Jukka Nummikoski
mmmtalous@mmm.fi

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien valtion talousarviosta annetun lain muuttamista

Maanmittauslaitos pitää kannatettavana, että taloushallintotehtäviä kehitetään keskitetyllä toimintamallilla. Laitos on osallistunut kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävien keskittämistä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukseen valmistelevan hankkeen työskentelyyn sekä muutoksen toteuttamista tähtäävän hallituksen esityksen valmisteluun. Maanmittauslaitoksella ei ole tämän vuoksi lausuttavaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta.

Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Maanmittauslaitos toivoo, että henkilöstön asemaan liittyvät kysymykset kyetään ratkaisemaan mahdollisimman nopeasti riippumatta lakiluonnoksen käsittelyaikatulusta.

Yhteistyöterveisin,

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti
Matti Hyytinen
Hallintojohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Päivi Kekki
Talouspäälikkö

Tiedoksi

Yleishallinnon johtotiimi
Pääluottamusmiehet

Maa- ja metsätalousministeriö
Talousyksikkö
Talousjohtaja Jukka Nummikoski

MMM LAUSUNTOPYYNTÖ 7.7.2016

Lausunto valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta

Maaseutuvirasto katsoo, että esitys talousarviolain muuttamisesta on toteutettavissa virastotalouden osalta ja että 21 a § huomioi maksajavirastotoimintojen sekä Maatilatalouden kehittämisrahaston ja Maatalouden interventiorahaston maksuliikkeen, kirjanpidon sekä tilinpäätöksen vastuun olevan edelleen Maaseutuvirastossa lain muuttamisen jälkeenkin, kuten ne on muualla laissa säädetty.

Maaseutuvirasto haluaa kuitenkin vielä tuoda perusteet maksajaviraston sekä yllämainittujen rahastojen taloushallintotehtävien säilyttämiselle Maaseutuvirastossa, kuten on jo aikaisemmin lausuttu.

1. Euroopan unionin maksajavirastotehtävät (Maaseutuvirasto)

Maaseutuvirastosta säädetään Maaseutuvirastosta annetussa laissa (666/2006), jonka 2 §:ssä säädetään Maaseutuviraston tehtävistä. Maaseutuviraston yhtenä tehtävänä on toimia Suomessa Euroopan unionin yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvässä lainsäädännössä tarkoitettuna maksajavirastona, joka ainoana viranomaisena Suomessa vastaa maatalousrahastoista — Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) — rahoitettavien menojen hallinnoinnista ja valvonnasta. Maaseutuvirasto on ainoana tahona Suomessa hyväksytty maksamaan näiden rahastojen varoista rahoitettavia tukia tuensaajille.

Maksajaviraston tehtävistä sekä sen tehtävien hoitamisesta, tehtävien hoitamisen järjestämisestä (organisoinnista) sekä tehtävien hoitamiseksi asetettavista vaatimuksista säädetään hyvin yksityiskohtaisesti jäsenvaltioissa suoraan sovellettavassa Euroopan unionin lainsäädännössä. Maksajavirastoa koskevia säännöksiä sisältyy muun muassa seuraaviin Euroopan unionin asetuksiin:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013 yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetus (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta

Komission delegoitu asetus (EU) N:o 907/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen, vakuuksien sekä euron käytön osalta

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 908/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastuksia koskevien sääntöjen, vakuuksien ja avoimuuden osalta

Neuvoston asetus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EY, Euratom) No 2988/95

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta

Edellä mainitut asetukset sisältävät muun muassa edellä mainittuja maatalousrahastoja koskevat yleiset säännökset, kuten säännökset rahastojen menoista, maksajavirastoista ja todentamisviranomaisista sekä rahastojen varainhoidosta. Rahastojen varainhoitoa koskevat säännökset koskevat muun muassa rahastojen menojen rahoitusta, budjettikuria, suoritettavia maksuja, kirjanpitoa, tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenvastaisuuksia. Maksajaviraston kirjanpitoon, maksuliikkeeseen ja tilinpäätökseen liittyen Euroopan unionin lainsäädäntöön sisältyy yksityiskohtaista sääntelyä muun muassa maksupyyntöjen hyväksymismenettelystä, maksumenettelyistä, kirjanpitoa menettelyistä, velkoja koskevista menettelyistä ja kirjausketjusta.

Edellä mainittuun Euroopan unionin lainsäädäntöön sisältyy myös säännökset valvontajärjestelmistä ja seuraamuksista. Nämä säännökset koskevat muun muassa tarkastusten yleisiä periaatteita, hallinnollisia seuraamuksia, yhdenmuetä hallinto- ja valvontajärjestelmää, jäsenvaltioiden suorittamia tarkastuksia sekä takaisinperintää. Euroopan unionin lainsäädännön sekä esimerkiksi maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) säännökset takaisinperinnästä poikkeavat yleislainsäädännöstä esimerkiksi takaisinperittävälle määrälle suoritettavan koron ja takaisinperinnän suorittamisen osalta. Takaisinperinnästä säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä edellä mainittujen asetusten (EU) N:o 1306/2013 ja (EY, Euratom) No 2988/95 lisäksi muun muassa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 809/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmuetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta. Näin ollen edellä mainituista maaseuturahastoista rahoitettavien tukien takaisinperintään liittyvien tehtävien siirtäminen Palkeiden hoidettavaksi ei ole mahdollista Euroopan unionin lainsäädännön säännökset huomioon ottaen.

Maksajavirastotehtävien hoito – kirjanpito-, maksuliike- ja tilinpäätöstehtävät sekä saatavien takaisinperintä mukaan lukien – on erittäin tarkkaan säännelty Euroopan unionin lainsäädännössä. Maksajavirasto on ainoa taho, joka voi Euroopan unionin lainsäädännön mukaan suorittaa tukien (Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamat) maksut tuensaajille. Maksajavirasto eli Suomessa Maaseutuvirasto on myös vastuussa siitä, että suoritettut tukimaksut kirjataan kirjanpitoon Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyllä tavalla ja että esimerkiksi vaadittu dokumentaatio on saatavilla ja säilytetään Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Maaseutuviraston tehtävistä maksajaviraston kirjanpito-, maksuliike- ja tilinpäätöstehtävät, joiden osalta Euroopan unionin lainsäädännössä asetettut vaatimukset poikkeavat olennaisesti Suomen yleislainsäädännöstä, ovat keskeinen osa maksajavirastotehtäviä eivätkä ne ole erotettavissa miltoään osin toisen viranomaisen hoidettavaksi.

2. Valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot (Maatilatalouden kehittämisrahasto ja Maatalouden interventiorahasto)

Ruokaosaston toimialalla on kaksi valtion talousarvion ulkopuolista rahastoa eli maatilatalouden kehittämisrahasto ja maatalouden interventiorahasto.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta säädetään maatilatalouden kehittämisrahastosta annetussa laissa (657/1966). Maatilatalouden kehittämisrahaston muodostavat muun muassa varat, jotka tuloutetaan rahastoon maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetun lain (27/2014) 19 §:n nojalla rahaston varoista rahoitetun tuen osarahoituksena. Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 §:n 4 momentin mukaan rahaston varoja käytettäessä on erityisesti edistettävä muun muassa maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) ja maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) mukaisia tavoitteita. Edellä mainitut lait koskevat Euroopan unionin yhteiseen maatalouspolitiikkaan kuuluvia Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyviä Euroopan unionin osarahoitteisia tukia, joiden osalta Euroopan unionin maksajavirastosäännökset tulevat sovellettaviksi. Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 2 a §:n 2 momentin mukaan rahaston hallintoa, kirjanpitoa ja maksuliikennettä hoitaa Maaseutuvirasto.

Maatalouden interventiorahastosta säädetään puolestaan maatalouden interventiorahastosta annetussa laissa (1206/1994). Lain 1 §:n mukaan Suomessa on maa- ja metsätalousministeriön alainen valtion talousarvion ulkopuolinen maatalouden interventiorahasto Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesta interventiovarastoinnista, interventio-ostoista ja interventiomyynneistä aiheutuvien menojen maksamista varten. Edelleen lain 2 §:n mukaan rahastoon tuloutetaan muun muassa Euroopan maatalouden tukirahaston (maaloustukirahasto) maksamat korvaukset interventiovarastoinnista, interventio-ostoista ja interventiomyynneistä aiheutuvien kustannusten maksamisesta sekä interventiotoimintaan liittyvistä vakuusjärjestelyistä syntyvät tuotot. Interventioista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 ja myös interventiotoiminnan osalta Euroopan unionin maksajavirastosäännökset tulevat sovellettaviksi. Maatalouden interventiorahastosta annetun lain 7 §:n mukaan rahaston maksuliike-, kirjanpito- ja tilastointitehtäviä hoitaa Maaseutuvirasto eli Suomen maksajavirasto.

Sekä maatilatalouden kehittämisrahaston että maatalouden interventiorahaston hallintoon, kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja maksuliikkeeseen liittyvät tehtävät ovat kiinteässä yhteydessä Euroopan unionin yhteiseen maatalouspolitiikkaan ja maksajavirastotehtäviin. Mainittujen talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta kirjanpito- ja/tai tilinpäätöstehtävien hoitaminen erillisenä maksajaviraston kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä ei ole Euroopan unionin lainsäädännön maksajavirastoa koskevat säännökset huomioon ottaen mahdollista.

Osastonjohtaja
Ylijohtajan sijaisena

Antti-Jussi Oikarinen

Taluspäällikkö

Satu Villa

